

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Petri Venerabilis Abbatis Cluniacensis; Illvstrivm
Miracvlorvm Libri II**

Petrus <Cluny, Abt>

Coloniae, 1611

XXVIII. De institutis Carthusiensiu[m] monachorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64969)

De institutis Carthusiensium monachorum.

CAPVT XXVIII.

ET quia propositum meum in narrandis miraculis, de quo iam frequenter lectorem instruxi, tale est, vt absque aliquo temporis præiudicio, non attendens quid quando factum sit, sed quando mihi relatum sit, ad Dei gloriam & legentium ædificationem, quæ pro certo vera esse comperi describã, trado legentibus quæ ante paucos dies didici. Sed antequam ea scribere exordiar, quædam ad rem pertinentia illis præpono. Seruatur in Burgundiæ partibus inter omnes Europæ nostræ monastici ordinis professiones professio quædam, multis alijs eiusdem monastici propositi sanctior & cautior, instituta nostro tempore à quibusdam patribus, magnis, doctis & sanctis magistro Brunone Coloniensi; magistro Laudino Italico, ac quibusdam alijs verè magnis, vt dixi, & Deum timentibus viris. Qui quorundam antiquorum monachorum trepiditate, negligentia ac desidia præ-

docti,

docti, seculo abrenunciare volentes, cauti-
us sibi suisque in via Dei sectatoribus
consuluerunt, & vigilantia oculo, ordinē
contra omnes penē sathanæ insidias cir-
cumspectum instituerunt. Nam vt contra
superbiam, quæ iuxta scripturam, initiū
est omnis peccati, & contra eius nefandā
sobolem, inuidiam dico, ambitionem &
vanam gloriam, ac si qua sunt alia, ordo
ab eis institutus, quantum iuxta eorum
scientiam homini erat possibile, armare-
tur, vestes vilissimas, ac super omne reli-
gionis propositum abiectissimas, ipsoq;
visu horrendas assumpserunt. Quantita-
te enim breues & angustæ, qualitate ita
vt vix aspici possint hirsutæ & sordidæ,
nullum gloriandi vitium se posse admit-
tere indicant. Et noui quidem quod etiā
in sordido habitu diabolus quod suum
est quærit, & humilitatis vestibus quan-
doque texturam superbiz interfert. Sed
tamen iam dicti iusti & Deum quæren-
tes viri, in quantum potuerunt, ne prin-
ceps mundi per superbiam aut superbiz
familiam in se vel suis sibi locum inue-
nire possit, summo studio prouiderunt.
Cupiditatem insuper quæ radix malorū
omnium dicitur, vel avaritiam quæ ido-
lorum seruitus vocatur ne mihi vene-
nosa.

nosa virgulta quolibet tempore proce-
 dere posset: ita radicitus auulserunt, vt
 certos terminos iuxta locorum suorum
 fertilitatem aut sterilitatem, in circuitu
 cellarum suarum maiores minoresve
 præfigerent: extra quos etiam si totus eis
 offerretur mundus, nec saltem quantū
 pes humanus occupat, terræ spatium ac-
 ciperent. Ea etiam de causa, animalibus
 vel pecoribus suis, certum quem trans-
 gredi fas non esset, terminum institue-
 runt, bobus scilicet, asinis, ouibus, capris,
 vel hircis. Et vt non esset eis quandoque
 necessarium, vel plus terræ, quam dictū
 est, possessioni suæ addere, aut numerum
 iumentorum suorum vel pecorum au-
 gere, duodecim tantum monachos cum
 xiiij. Priore, ac decem & octo conuersis,
 paucisque mercenarijs, nullo prorsus su-
 peraddito in sui ordinis monasterijs esse
 perpetuò decreuerunt. Præter ista ad e-
 domandum iumentum corporis sui, &
 ad subigendam iuxta Apostolum legem
 membrorum suorum repugnantem legi
 mentis suæ, duris carnem cilicijis semper
 exasperant, continuatis penè acris iei-
 unijs corpora affligunt, extenuant, &
 desiccant. Inde est, quod pane fursureo
 semper vtuntur, vino ad eò adaquato,
 vt meri-

vt meri-

yt meritò magis villum, quàm vinum
dicatur. Ab omni carniū esū, tam sani
quam ægri, in perpetuum abstinent. Pi-
sces nunquam emunt, sed fortè ex chari-
tate datos accipiunt. Die Dominico &
quinta feria tantum, caseum vel oua ad
vescendum admittūt. Tertia feria ac sab-
bato, aut lepumine aut olere cocto ytun-
tur. Omni secunda quarta & sexta feria,
pane solo & aqua contenti sunt. Semel
in die semper comedunt, exceptis octo
diebus natalis Domini, octo diebus
Paschæ, octo diebus Pentecostes, Epipha-
nia Domini, repræsentatione eius, hoc
est Purificatione sanctæ Mariæ, annun-
ciatione Domini, quando Paschali tem-
pore prouenit: Ascensione Domini, As-
sumptione ac Natiuitate iam dictæ sa-
cræ Virginis matris eius, & exceptis fe-
stis duodecim Apostolorum, sancti Ioã-
nis Baptistæ, sancti Michaëlis, sancti Mar-
tini, & illo quod in Kalen. Nouemb. cele-
bratur, festo omniū sanctorū. Super hæc
omnia more antiquo Ægyptiorū mona-
chorum, singulares cellas perpetuò inha-
bitant. Vbi silentio, lectioni, orationi, at-
que operi manuum, maximè in scriben-
dis libris irrequieti insistunt. In eisdem
cellis debitum regularium horarum,
hoc

hoc est primam, tertiã, sextã, nonam, cõ-
pletorium, signo Ecclesiæ commo-
niti, Deo persoluunt. Ad vespervas & matuti-
nas, in Ecclesia cuncti conueniunt. Ibiq̃;
non perfunctoriè, vt quidam, sed inten-
sissimè oculis in terram demissis, cordi-
bus celo infixis, Deo preces, Deo gratiarũ
actiones persoluunt, totumq̃; suum tã
interiorem quam exteriorem hominẽ,
habitu, voce, vultu, rebus visibilia exce-
dentibus, spretis cunctis alijs intentum,
immò affixum esse ostendunt. Ab hoc
more excipiunt illos festiuos dies qui su-
pra scripti sunt, in quibus bis comedunt,
& in quibus more monachorum non
per cellas sed simul habitãtium, non so-
lum omnes regulares horas in Ecclesia
decantant, sed & in refectorio tam post
sextam quam post vespervas, nullo sospite
excepto, communiter edunt. Quibus
tãtum diebus antiquorum eremitarum
æmulatione ne ab alijs sacris operibus li-
cet dignitate inferioribus impediãtur, sa-
lutare omnipotenti Deo pro salute sua ac
mundi, sacrificium offerũt, quod ex usu
iã veteri tracto nomine, quia Deo mitti-
tur, missã vocatur. His sacris diebus, qui
singulari priuilegio à Domino vel ei⁹ re-
surrectione Dominici dicuntur, ac sæpe
dictis

dictis ipsius vel sanctorum eius solenni-
 tatibus missas celebrant. Diebus quibus
 eis legumine vti licet, illud ipsi ad men-
 suram acceptum, sibi aptant & coquunt.
 Hoc verò tunc, quando non communi-
 ter in refectorio, sed quando eos in cellis
 suis solos comedere eremitica institutio
 præcipit. Vinum nullo tempore, ante
 mensam vel postea sumunt. Sed si quis
 tunc sitim passus fuerit, aqua ei non vi-
 no vti licet. His ne tam sanctam institu-
 tionem omninò muti præterijse vide-
 remur, breuiter præmissis, ad miracula
 per quosdam ex ipsis nostro tempore fa-
 cta, procedendum est. Hæc enim in toto
 isto opere principalis, vt sæpe iam dixi,
 fuit mihi causa scribendi, hoc est, miracu-
 la vbilibet vel quolibet tempore facta ad
 præsentium vel posterorum memoriam
 transmittendi.

*De quodam fratre Carthusiensi, qui mi-
 ra vigilans vidit.*

CAPVT XXIX.

MVLTA quidem in illo sacro or-
 dine miracula contigisse, à plu-
 ribus accepi. Sed quia ipsi hu-
 militatis virtute, quã semper serui Dei
 miranda opera sua quãto possunt nisu oc-
 cul-